

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK KAR
LŐRINCZ LAJOS KÖZIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK

Tantárgyi program az Anyakönyvi igazgatás tantárgyhoz

2020/2021. tanév II. félév

A tantárgy kódja:	ÁLLTV02
A tantárgy óraszám, a foglalkozás típusa:	1óra előadás + 1 óra gyakorlat/hét/nappali 8 óra előadás/félév/levelező
Előadások helye:	NKE ÁNTK Oktatási épület 116-os SZG Labor
A tantárgy oktatója:	Keszthelyi Ilona c. egyetemi docens
A tantárgy szakmai tartalma:	A hallgatók megismerik az anyakönyvezés történetét, jogforrásait, eljárási rendjét, hazai és nemzetközi intézményrendszerét, az anyakönyvezés szabályait. Gyakorlati foglalkozások keretében megismerik az anyakönyvi események (születés, házasságkötés, haláleset, bejegyzett élettársi kapcsolat) anyakönyvezését az elektronikus anyakönyvi rendszerben, valamint az anyakönyvi adatváltozások bejegyzésének szabályait.
Az elérendő kompetenciák	- a felmerülő közigazgatási feladatok, ügyek, eljárások megismerése, - az igazgatási feladatok megoldásában való jártasság fejlesztése, - a szakterülethez kapcsolódó nyelvezet elsajátítása, - az adott témakörben, a hallgató kritikai gondolkodásának fejlesztése, - gyakorlatorientált foglalkozásokon keresztül, az elméleti anyag alapos elsajátítása - azoknak az értékeknek megismerése, amelyek követése elengedhetetlen az anyakönyvi hivatás gyakorlásában.

A tantárgy tematikája

Nappali tagozat

2020.02.04. 18:00-19:45

Az anyakönyvi igazgatás története.

Az anyakönyvezés alapelvei, anyakönyvi jogszabályok hatálya, jellemzői.

Az anyakönyvi igazgatás szervezete.

Az anyakönyvvezető feladatai, felszerelése, helyettesítése, munkaideje.

Anyakönyvi szakvizsga.

Általános és különös illetékességi szabályok.

Ákr. alkalmazása az anyakönyvi ügyintézésben, anyakönyvi adatok védelme, betekintés szabályai.

A papír alapú anyakönyvi bejegyzés, az alap és utólagos bejegyzés szabályai, helyesbítés, kijavítás.

A nemzetközi magánjogi szabályok alkalmazása az anyakönyvi igazgatásban.

Helységnevek anyakönyvezése.

Gyakorlati feladat: anyakönyvi bejegyzés teljesítése papír alapú anyakönyvben.

2020.02.11. 18:00-19:45

Az elektronikus anyakönyvi rendszer általános bemutatása.

Belépés az EAK rendszerbe, a rendszer felületének, menürendszerének (munkakosár, ügyindítás, nyilvántartások, külső rendszerek, okmánymodul), a felületek kezelésének bemutatása.

Az elektronikus anyakönyvi rendszerben történő rögzítés szabályai.

Az SZL nyilvántartás ismertetése.

Gyakorlati feladat: papír alapú anyakönyvi bejegyzés rögzítése az elektronikus anyakönyvi rendszerben.

2020.02.18. 18:00-19:45

A születés anyakönyvezésének általános szabályai.

A születés bejelentése. Intézetben és intézményen kívüli születés bejelentésének szabályai. Többes szülés. Az állampolgárság vizsgálata.

Az apaság vélelmének rendszere. A Ptk. apaság vélelmével kapcsolatos szabályai. A béranyaság intézménye, családjogi vonatkozásai. Emberi reprodukciós eljárások. Az anyakönyvvezető anyakönyvezést követő feladatai, adatszolgáltatási kötelezettség.

Gyakorlati feladat: Házasságból származó gyermek anyakönyvezése, születési anyakönyvi kivonat kiállítása.

2020.02.25. 18:00-19:45

Az apaság vélelmének megdöntése. Családi jogállás rendezése teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal.

A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat érvényességének formai és tartalmi követelményei.

Gyakorlati feladat: Anyakönyvi adatváltozás anyakönyvezése - apaság vélelmének megdöntése tárgyában hozott jogerős bírói ítélet alapján.

Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele. Az anyakönyvi adatváltozás átvezetése.

2020.03.04. 18:00-19:45

Ismeretlen szülőktől származó gyermek anyakönyvezése. A képzelt szülő megállapítása, anyakönyvezése. Az apa adatai nélkül anyakönyvezett születésre vonatkozó szabályok, adatszolgáltatások. A gyámhatósági eljárások és az anyakönyvi igazgatás kapcsolata. Gyakorlati feladat: Ismeretlen szülőktől származó gyermek anyakönyvezése a gyámhatóság ismeretlen személyi adatú kk. adatainak megállapítása tárgyában hozott határozata alapján.

2020.03.11. 18:00-19:45

Nyílt és titkos örökbefogadás (az örökbefogadás tényének feljegyzése és a vér szerinti örökbefogadás), az örökbefogadás megszűnésének anyakönyvezése.

Gyakorlati feladat: Vérszerinti örökbefogadás anyakönyvezése.

2020.03.18. 18:00-19:45

Házasságkötést megelőző eljárás (házassági szándék bejelentése, házassági névviselés formái, törvényes előfeltételek igazolása). Elhárítható és elháríthatatlan házassági akadályok. A közreműködés megtagadása.

Nem magyar állampolgárok házasságkötésére vonatkozó szabályok.

A házasság megkötése, házasságkötés közeli halállal fenyegető állapot esetén. Külső helyszíni házasságkötés szabályai. A házasság megszűnésének esetei, házasság megszűnése utáni névviselés szabályai.

Gyakorlati feladat: Házassági szándék bejelentéséről szóló jegyzőkönyv felvétele az elektronikus anyakönyvi rendszerben. Nem magyar állampolgár házassági szándék bejelentéséről szóló jegyzőkönyv felvétele.

2020.03.25. 18:00-19:45

A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárás. A szándék bejelentése. A házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítés azonos és eltérő szabályai.

Gyakorlati feladat: Bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének bejelentéséről szóló jegyzőkönyv felvétele. Bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvezése.

2020.04.01. 18:00-19:45

Haláleset anyakönyvezésének szabályai. Intézményben és intézeten kívül történt haláleset bejelentése. A halott-vizsgálati bizonyítvány. A haláleset anyakönyvezése. Adatszolgáltatási kötelezettségek.

Különös esetek a haláleset anyakönyvezésében: ismeretlen és talált holttest anyakönyvezése, holtta nyilvánítás, halál tényének megállapítása.

Gyakorlati feladat: Haláleset anyakönyvezése, halotti anyakönyvi kivonat kiállítása.

2020.04.08. 18:00-19:45

A névviselés és névváltoztatás szabályai.

Születési családi és utónév. A családi név viselésére vonatkozó szabályok, választható utónevek köre.

A megkülönböztető betűjel. Rangok, címek az anyakönyvben. A családi név korrekciójára irányuló eljárás.

Házassági név. Választható házassági névviselési formák. Házassági névviselési forma módosítására irányuló anyakönyvi eljárás. Eltiltás a házassági névviseléstől.

Nemzetiségek névviselése. Külföldiekre vonatkozó névviselési szabályok.

Névváltoztatási eljárás. A névváltoztatás engedélyezése.

Gyakorlati feladat: Házassági névviselési forma megváltoztatásáról szóló jegyzőkönyv felvétele.

Születési családi és utónév megváltoztatásához szükséges kérelem rögzítése az elektronikus anyakönyvi rendszerben.

2020.04.15. 18:00-19:45

A hazai anyakönyvezés története, általános és különös szabályai. A klasszikus és a honosítást követő hazai anyakönyvezés. A kérelem átvétele, felterjesztése, csatolandó mellékletek, hatásköri szabályok.

Gyakorlati feladat: Születés hazai anyakönyvezéséhez szükséges adatlap rögzítése az elektronikus anyakönyvi rendszerben.

2020.04.22 18:00-19:45

A magyar állampolgárság. Az állampolgárság anyakönyvezésének szabályai. Az állampolgárság, mint jogintézmény bemutatása, az állampolgársági jogok és kötelezettségek rendszere; alapfogalmak, hontalanság és kettős állampolgárság. A Magyarországon jogszerűen tartózkodó külföldiek. A magyar állampolgárság megszerzésének és megszűnésének esetei, a honosítás és a visszahonosítás alapvető különbségei, eltérő állampolgársági eljárásuk. Az állampolgársági eljárásban részt vevő szervek és feladataik. Az anyakönyvvezető állampolgársági esküvel/fogadalommal kapcsolatos feladatai, az állampolgársági ügyekkel kapcsolatos adatszolgáltatások. Névmódosítási kérelem a honosítási eljárásban. Az állampolgárság vizsgálata, az állampolgársági bizonyítvány iránti kérelem. A letelepedettek (bevándoroltak), illetve a menekültek státusza, a rájuk vonatkozó eltérő jogi szabályozás.

Gyakorlati feladat: Állampolgársági eskü/fogadalom letételét tanúsító jegyzőkönyv kitöltése.

2020.04.29. 18:00-19:45

Lehetőséget kapnak a hallgatók, az általuk előzetesen megírt beszéd alapján a házasságkötési szertartás levezetésére.

2020.05.06. 18:00-19:45

Felkészülés a vizsgára. Elméleti tananyag összefoglalása.

Gyakorlati feladat: anyakönyvi események anyakönyvezése az elektronikus anyakönyvi rendszerben.

Levelező tagozat

2020.02.27. 16:00-19:45 A félév tananyagának átfogó ismertetése

2020.03.27. 16:00-19:45 Az elektronikus anyakönyvi rendszer bemutatása

A foglalkozásokon való részvétel követelményei

Az előadásokon és a gyakorlatokon való részvétel kötelező. Az igazolatlan hiányzás nem lépheti túl a kétheti óraszámot. Távolmaradás esetén a gyakorlati feladatok pótlása az oktató segítségével történik.

A félévközi feladatok, az ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlati feladatok teljesítése tükrözi az elméleti tananyag elsajátításának szintjét. A gyakorlati feladatok javítása a következő előadásra elkészül, így lehetőség van a hibák megbeszélésére, szükség esetén hasonló feladat megoldására.

Az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei

Az aláírás megszerzésének feltétele az aktív részvétel az előadásokon, valamint a gyakorlati feladatok teljesítése.

A számonkérés alapja a tantárgy keretében feldolgozott témakörök átfogó ismerete, írásbeli dolgozat formájában történik. A nappali tagozatos hallgatók az írásbeli dolgozat mellett gyakorlati feladatként anyakönyvi bejegyzést is teljesítenek az elektronikus anyakönyvi rendszer oktatói felületén.

Ajánlott irodalom: Ugróczky Mária: Anyakönyvi szakvizsga SL és társa Bt. 2020. február 25.